

Voorstel aan de raad

Nummer: 160011017

Portefeuille: Onderwijs, jeugdhulp en duurzaamheid
Programma: 2.3 Leefbare stad
Programma onderdeel: 2.3.3 Duurzame leefomgeving

Steller: R Hijmissen
Afdeling: BLD-REB
Telefoon: 0320 - 278682
E-mail: r.hijmissen@lelystad.nl

Punt 9b van de agenda voor de vergadering van 5 juli 2016.

Onderwerp:
Regioplan Windenergie

Voorgesteld besluit

1. De "Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen ontwerp regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland" vast te stellen.
2. De structuurvisie "Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland", bestaande uit regels, verbeelding en financiële onderbouwing vast te stellen met in acht neming van mogelijke verdere optimalisatie van de windplannen in de projectfase in relatie tot de huidige onduidelijkheid vanuit de luchthaven beperkingen.
3. Kennis te nemen van de "Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie" bestaande uit regels en kaartbeeld en de "Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen ontwerp partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor wind".

Aanleiding en context

Samenvatting

Het Regioplan Windenergie is een structuurvisie op grond van de Wro en geeft uitwerking aan de taakstelling om in 2020 in Flevoland een totaal opgesteld vermogen te hebben van 1390,5 MW. Deze taakstelling komt voort uit afspraken op nationaal niveau en levert een bijdrage aan het Nationale Energieakkoord.

Het regioplan is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de gemeenten Lelystad, Dronten en Zeewolde en de provincie. Na de vaststelling van het Ontwerp Regioplan in de tweede helft van 2015 heeft het Ontwerp Regioplan enige maanden ter inzage gelegen. Alle zienswijzen, reacties, wensen en bedenkingen zijn meegewogen bij de tot standkoming van het nu voorliggende definitieve plan.

Naast de doelstelling voor Flevoland heeft Lelystad de doelstelling – ‘Lelystad energie neutraal in 2025’. Deze kan alleen zelfstandig op eigen grondgebied behaald worden door in te zetten op windenergie. Daarnaast spelen maatregelen om energie te besparen zoals omschreven in de Kadernota Duurzaamheid een rol. In het regioplan is een balans gezocht tussen de drie pijlers: economisch perspectief, maatschappelijk draagvlak en omgevingskwaliteit.

Proces

Per projectgebied uit het regioplan kan er één project ontstaan. In de projecten die ontstaan, worden op grond van de kaders uit het regioplan de plannen verder gedetailleerd en geoptimaliseerd. Door de omvang van de projecten zal het ministerie van EZ bevoegd gezag zijn. Zij zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van de projecten en de vaststelling van planologische regels die o.a. de vergunningverlening mogelijk maken. In deze projectfase zal door de gemeente en de provincie bewaakt moeten worden dat het gewenste evenwicht tussen de drie pijlers blijft bestaan. Daarnaast zal bewaakt moeten worden dat de uitwerking blijft aansluiten bij de ambities uit de kadernota duurzaamheid.

Aandachtspunten

- Vanuit de luchthaven zijn er beperkingen te verwachten. Grote wijzigingen zijn op basis van het voorlopig onderzoek naar luchthaven beperkingen niet te verwachten. Verder onderzoek en optimalisatie zullen tijdens de projectfase kunnen plaatsvinden
- Om de energie ambitie van Lelystad te kunnen halen is de invulling van de zoekgebieden buiten het regioplan van belang.

Nadere toelichting

Op 30 maart zijn de hoofdlijnen Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland door het college van de Gemeente Lelystad vastgesteld. Deze hoofdlijnen zijn medio maart 2015 middels een brief met u gedeeld. Daarnaast is de kaart met daarop de gebiedsindeling en de plaatsingszones voor nieuwe windmolenopstelling voorlopig vastgesteld. De hoofdlijnen en de kaart zijn gebruikt om te komen tot een ontwerp Regioplan. Deze hoofdlijnen hebben betrekking op:

- Deelgebieden: een onderscheid naar deelgebieden waarin één projectplan gemaakt moet worden;
- Dubbeldraaien: een overgangstermijn waarin sanering van de oude molens maximaal 5 jaar wordt uitgesteld, mits de noodzaak daarvan is aangetoond;
- Financiële participatie: in de ontwikkelfase kunnen bewoners uit het buitengebied risicodragend participatieperen en in de exploitatiefase alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland;
- Gebiedsgebonden bijdrage: een bijdrage van € 1050 per MW per jaar voor een goede ruimtelijke inpassing.

Het Regioplan is opgesteld door de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde. Het is een gebiedsgerichte uitwerking van de strategie ‘opschalen en saneren’, die in de hele provincie geldt. Het Regioplan heeft de formele status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het Regioplan vormt de basis voor het handelen van de provincie, de gemeenten en de Rijksoverheid, en biedt duidelijkheid aan andere partijen.

Vanaf 21 oktober tot 2 december 2015 heeft het ontwerp Regioplan ter inzage gelegen. In deze periode bent u tijdens een beeldvormende sessie bijgepraat over de inhoud van het ontwerp Regioplan. Op het ontwerp zijn zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen naar voren gebracht. Deze zijn beantwoord in de nota van beantwoording. Parallel aan de ter inzage ligging heeft de commissie MER een positief advies gegeven op de planMER. Op grond van de zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen is gebleken dat het Regioplan op een aantal punten aangepast moest worden.

De meeste wijzigingen zijn tekstuele aanpassingen, onder andere om de uitgangspunten duidelijker te omschrijven en de juridische kwaliteit te verbeteren. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het beter afbakenen van de projectgebieden in tijd en ruimte. Er wordt verduidelijkt dat binnen een projectgebied gedurende de realisatie geen tweede project kan worden gerealiseerd en te saneren windmolens binnen het projectgebied niet kunnen worden ingezet bij een saneringsopgave buiten het projectgebied.

- Het duidelijker omschrijven van de afwijkende status van de test turbines bij het testveld bij de WUR. Toegevoegd wordt dat de WUR de reeds bestaande mogelijkheid behoudt om elders op het testveld nieuwe molens te plaatsen, ook buiten de aangewezen plaatsingszones, en dat er geen saneringsopgave rust op testmolens.
- Het laten vervallen van de ruimtelijke eisen met betrekking tot de gulden snede, draairichting en –snelheid. Daarnaast kan er middels een beeldkwaliteitsplan afgeweken worden van de ruimtelijk eisen.

Naast het regioplan is er door de GS partiële herziening van het Omgevingsplan voorbereid. Het Omgevingsplan is het kader voor ontwikkeling van windmolenparken buiten het Regioplan. In Lelystad zijn dit de zoekgebieden nabij de Houtribdijk en de IJsselmeerdijk. In deze zin is het dus een belangrijke aanvulling op het Regioplan.

De Elektriciteitswet bepaalt dat voor windenergieprojecten die de 100 MW te boven gaan, de Rijkscoördinatieregeling wordt ingezet. Dat betekent dat de Rijksoverheid een inpassingsplan vaststelt (het equivalent van een bestemmingsplan, ook voor iedereen bindend) en de vergunningverlening door de verschillende overheidspartijen coördineert. Het Rijk is niet gehouden aan de structuurvisie van de provincie, het Regioplan Windenergie. Wel heeft zij aangegeven in principe haar medewerking te willen verlenen.

Na de vaststelling van het Regioplan zal het Rijk het proces coördineren zodra de verschillende initiatiefnemers in de projectgebieden tot samenwerking gekomen zijn. De gemeente en de provincie zullen dan participeren in de project organisatie. Voor deze uitvoering zullen goede afspraken gemaakt moeten worden met de initiatiefnemers, het Rijk en de andere twee gemeenten. Daarbij is van belang dat er afspraken gemaakt worden over de financiële, communicatieve, juridische, organisatorische en bestuurlijke zaken.

Beoogd effect

- Het behalen van de rijksdoelstelling voor duurzame energie in Flevoland met behoud of verbetering van een goede landschappelijke kwaliteit per projectgebied, waarbij rekening wordt gehouden met de bewoners en ondernemers van Flevoland.
- Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving.

Argumenten

- 1.1 *Tijdens de ter inzage ligging van het ontwerp Regioplan windenergie zijn er zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen naar voren gebracht. Deze zijn beantwoord in de "Nota van beantwoording."*
- 2.1 *De raad is op grond van de Wro het bestuursorgaan dat het definitieve Regioplan vast moet stellen.*
- 2.2 *Het ontwerp Regioplan vormt de basis voor het handelen van de provincie, de gemeenten en de Rijksoverheid en biedt duidelijkheid aan andere partijen. Door het Regioplan de status van structuurvisie te geven, binden de provincie en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zichzelf aan het gepresenteerde beleid, aldus het Regioplan. Dat biedt duidelijkheid aan initiatiefnemers, bewoners en andere betrokkenen.*
- 2.3 *De eisen aan de uitvoering van windplannen die het Regioplan stelt zijn gebaseerd op het te verwachten financieel rendement in de projectgebieden. Het niet optimaal kunnen gebruiken van de plaatsingszones door beperkingen, zoals luchtvaart, heeft een directe invloed op de businesscase van de initiatiefnemers.*
- 2.4 *Het niet kunnen gebruiken van plaatsingszones heeft direct invloed op de energie doelstelling. Het niet kunnen gebruiken van de plaatsingszones betekent minder ruimte voor duurzame energie.*
- 3.1 *De partiële herziening Omgevingsplan kent een inhoudelijke samenhang met het Regioplan en de energie doelstelling.*

De regels voor projectgebieden uit de partiële herziening Omgevingsplan zijn afgestemd op regels uit het Regioplan. In het Omgevingsplan worden de zoekgebieden voor windenergie aangeduid. De zoekgebieden uit de partiële herziening Omgevingsplan zijn nodig voor het behalen van de energie doelstelling.

Financiële aspecten

Het ligt voor de hand dat de gemeenten straks bevoegd gezag zijn voor het verlenen van de vergunningen. Bij het verlenen van deze vergunningen is de legesverordening van de betreffende gemeente van toepassing. Bij gemeentegrens overschrijdende projecten zijn bestuurlijk afspraken over afhandeling en advies kosten bij vergunningen noodzakelijk.

Naast de leges wordt er ook OZB belasting geheven. De WOZ-waarde van windmolens wordt elk jaar in verband met afschrijvingen lager. Het plaatsen van nieuwe windmolens houdt dus ook een verhoging van de OZB opbrengsten in.

Gedurende de exploitatie van de windmolen draagt de initiatiefnemer bij aan kwaliteitsverbetering in de omgeving van de nieuwe windmolens met een gebiedsgebonden bijdrage. Deze bijdrage moet worden geregeld in anterieure overeenkomsten tussen de gemeenten en initiatiefnemers. De omvang is € 1.050 per MW per jaar, iedere vijf jaar te indexeren. Dit betekent dat het budget € 735.000 per jaar bedraagt over een periode van 25 jaar voor de gehele regioplangebied. Dit uitgaande van een uiteindelijke realisatie van 700 MW. Voor Lelystad betreft dit ca. €189.000,- per jaar en een totaal van €4.725.000,- over 25 jaar. Dit uitgaande van een realisatie van 180 MW.

Aan de uitvoeringsfase voor het project 'opschalen en saneren' zijn voor de gemeente kosten verbonden van €60.000,- per jaar. Deze uitvoeringsfase kent een doorloop van ca. 5 jaar en zijn opgenomen in de kadernota 2017-2020.

Kanttekeningen

- 1 In het ontwerp Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland worden de beperkingen omschreven welke invloed kunnen hebben op de uitwerking in de projectgebieden. De belangrijkste beperkingen zijn de beperkingen die voortkomen uit de luchthaven ontwikkeling. Deze beperkingen kunnen in alle drie de projectgebieden tot serieuze beperkingen leiden. Het is nog niet geheel duidelijk welke omvang de beperkingen hebben en wat de gevolgen zijn voor de plaatsingszones. Als plaatsingszones uiteindelijk niet haalbaar blijken zal er gezocht moeten worden naar een optimalisatie in de projectgebieden waarbij het zoeken naar alternatieve plaatsingszones tot de mogelijkheden behoort.

Bij het proces om te komen tot een inpassingsplan zal er bewaakt moeten worden dat er voldoende ruimte in de plaatsingszones overblijft. De beperkingen kunnen in een ongunstig scenario anders leiden tot een situatie waarbij er minder duurzame energie binnen de projectgebieden uit het Regioplan in Lelystad opgewekt wordt dan voor de realisatie van het project.

- 2 Voor initiatiefnemers, bewoners en andere betrokkenen is een structuurvisie niet rechtstreeks bindend. De Rijksoverheid maakt op basis van de structuurvisie haar inpassingsplannen. Hieraan is wel iedereen gehouden. Formeel is de Rijksoverheid niet gebonden aan een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie (het Regioplan). Het Rijk is niet gehouden aan de structuurvisie van de provincie, het Regioplan Windenergie. Wel heeft zij aangegeven in principe haar medewerking te willen verlenen.
- 3 Met de uitvoering van het Regioplan verwacht de provincie in 2020 energieneutraal te kunnen zijn. Wanneer het geheel energieneutraal is in 2020, dan kan dat ook gelden voor de afzonderlijke delen, de gemeenten. De doelstelling – Lelystad energie neutraal in 2025, kan alleen zelfstandig op eigen grondgebied behaald worden door fors in te zetten op windenergie. Alle andere mogelijkheden zijn niet haalbaar voor 2025 of kunnen (nog) maar een kleine bijdrage leveren. Uit berekeningen blijkt hoeveel energie er opgewekt zou moeten worden. Het doorrekenen naar aantal windmolens is lastig. De hoeveelheid opgewekte energie hangt namelijk sterk af van het gekozen type en de hoogte van de molen. Het is echter nu al duidelijk dat het niet haalbaar is op basis van de geboden ruimte uit het Regioplan. Realisatie van windmolens in de buiten het Regioplan vallende zoekgebieden en genoemd in het Omgevingsplan, zoals de Houtribdijk zijn nodig om de doelstelling zelfstandig te kunnen behalen.

Communicatie en Voortgang

De bekendmaking rondom de vaststelling in de raad zal conform de regels uit Wro plaatsvinden.

Lelystad, 24 mei 2016

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

N. Versteeg

de burgemeester,

M. Horselenberg

Raadsbesluit

Nummer: 160011017

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 24 mei 2016;

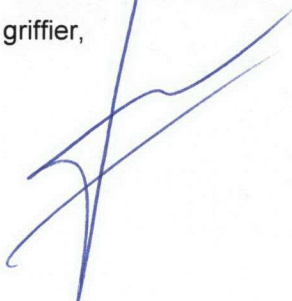
BESLUIT:

1. De "Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen ontwerp regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland" vast te stellen.
2. De structuurvisie "Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland", bestaande uit regels, verbeelding en financiële onderbouwing vast te stellen met in acht neming van mogelijke verdere optimalisatie van de windplannen in de projectfase in relatie tot de huidige onduidelijkheid vanuit de luchthaven beperkingen.
3. Kennis te nemen van de "Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie" bestaande uit regels en kaartbeeld en de "Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen ontwerp partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor wind".

Lelystad, 5 juli 2016.

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

de voorzitter,

